

UVOD

Istorijski Aerodrom Beograd-Nikola Tesla

Priča o JP Aerodrom Beograd počinje još davne 1910. godine, kada je letilište na Banjici bilo prvi beogradski aerodrom. Od tada do danas, letilište je menjalo lokaciju, raslo i razvijalo se. Jedino je ime ostalo nepromenjeno sve do 27. januara 2006. godine, kada je prema odluci Upravnog odbora ovog preduzeća usvojen predlog o promeni imena u JP Aerodrom "Beograd-Nikola Tesla" uz saglasnost resornog Ministarstva za kapitalne investicije Republike Srbije i verifikaciju od strane Vlade Republike Srbije.

BANJICA

Aerodrom je izgrađen na vojnom vežbalištu krajem 1910. godine. Piloti SIMON i MASLENIKOV su na njemu izvodili javne letove. Godine 1912. izgrađen je hangar za Merčepov avion. Od 1914. godine na Banjici se stacionira srpska aeroplanska eskadrila i balonska četa. Počev od februara 1915. na aerodromu se nalazi pilotska škola, a od proleća iste godine i jedna francuska eskadrila. Ovaj prvi beogradski aerodrom je korišten i posle I svetskog rata za potrebe poštanskog saobraćaja na relaciji Skopje-Niš-Beograd-Novi Sad, i Beograd-Sarajevo-Mostar do kraja 1919. godine. Poštanski saobraćaj je održavan avionima BREGE XIV Vazduhoplovne eskadre. U blizini mesta gde se nalazio ovaj aerodrom danas je Vojno-medicinska akademija - VMA.

KALEMEGDAN - DONJI GRAD

Na potezu od turskog amama (danas planetarijuma) prema ušću Save u Dunav poletio je 9. januara 1911. godine Edvard RUSIJAN. U novije doba isti prostor korišten je za skokove padobranaca i letenje paraglajderista, a posebno su učesnici aero relija "Edvard Rusijan" redovno nadletali mesto pogibije sa određenim takmičarskim zadatkom. Danas se nad ovim prostorom redovno održavaju aero mitinzi sportske i ultra lake avijacije.

PANČEVO

Izgradnja ovog aerodroma bila je privremeno rešenje za BEOGRAD do završetka zemunskog aerodroma. Aerodrom, koji je smešten u blizini Pančeva, počeo se koristiti 1923. godine. Vazduhoplovna kompanija FRANKO-RUMEN počela je da ga koristi od 25. marta 1923. godine na međunarodnoj (interkontinentalnoj) liniji PARIZ-CARIGRAD (Instambul) sa avionima SPAD. Poštanski saobraćaj uspostavljen je 14. aprila 1923. godine. Od 9. septembra 1923. godine pančevački aerodrom se koristi i za noćni saobraćaj. Korištenje aerodroma bilo je otežano zbog loših veza sa Beogradom, jer nije bilo mosta prema Pančevu, već se skelom prelazio Dunav. Aerodrom je korišten za obuku pitomaca vazduhoplovne akademije ratnog vazduhoplovstva Kraljevine Jugoslavije od 1939. godine do početka rata. Posle oslobođenja, od 1945. godine pančevački aerodrom korišten je kao "Vazduhoplovno-vojno učilište", a kasnije, pored ostalog i za stacioniranje eskadrile helikoptera S-51, iz sastava Vazduhoplovno-transportnog puka (1954-1966). Na mestu starog pančevackog aerodroma danas se nalaze hale fabrike aviona UTVA, kao i travnata pista koja se koristi za probne, sportske i treninge letove.

ZEMUN - BEŽANIJA

Međunarodni aerodrom "Beograd" izgrađen je na livadi koja se zvala "Dobro polje" između bežanijske kose i leve obale Save, oko 2 km južno od Zemuna. Izgradnji aerodroma prethodili su obilni melioracijski radovi, bilo je potrebno nasuti veliku površinu močvarnog zemljишta. Odluka o izgradnji doneta je 1922. godine, a aerodrom je otvoren za saobraćaj 25. marta 1927. godine, i odmah je uključen u međunarodni saobraćaj. Aerodrom je imao 4 travnate piste dužina od 1100 do 2900 metara-različitim pravaca prostiranja, sa operativnom površinom od 319 hektara. Od 1928. godine na aerodromu se nalazi tehnička baza novoosnovanog AEROPUTA. Godine 1931. izgrađena je moderna zgrada za prihvrat putnika, kontrolni toranj i betonska platforma. Uoči II svetskog rata postavljen je "noćni start", kao i savremena radio-navigaciona oprema.

----- OSTAKTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com